

Yazar/Author
Murat KARA*

Makale Adı/Article Name

Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlama Konusundaki Görüşleri Üzerine Bir Araştırma: Van İli Örneği**

A Study On The Opinions Of Accounting Professionals On Integrated Reporting: The Case Of Van City

ÖZ

Entegre raporlama, işletmelerin finansal ve sürdürülebilirlik raporlarını ilgi duyanlara rapor halinde sunan bir süreçtir. Entegre raporların hazırlanmasında rol alan muhasebe meslek mensuplarının muhasebe teori ve uygulaması konusunda yeterli bilgi birikimlerinin olması gereklidir. Bu araştırma, meslek mensuplarının entegre raporlama konusundaki görüş ve düşüncelerini belirlemek, bilgi birikimlerini ölçmek amacıyla yapılmıştır. Van ilinde 250 muhasebe meslek mensubu rassal örnekleme anketine katılmış, anketler SPSS istatistik programında değerlendirilmiştir. Yapılan analiz ile entegre raporlama hakkında muhasebe meslek mensuplarının bilgi sahibi oldukları, muhasebe meslek mensuplarının entegre raporu uygulama düzeyinde yeterli oldukları ve muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama algılarına sahip oldukları sonucuna varılmıştır. Muhasebe meslek mensuplarının demografik özelliklerine göre entegre raporlama alt boyutları hakkındaki görüşleri incelendiğinde, muhasebe meslek mensuplarının mesleki deneyimleri, mükellef sayıları ve yaşları açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olmadığı, fakat cinsiyet açısından algı boyutunda, medeni durum açısından farkındalık boyutunda ve eğitim durumu açısından uygulama ve algı boyutunda istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Entegre Raporlama, Muhasebe Meslek Mensubu, Finansal Bilgi, Finansal Olmayan Bilgi

ABSTRACT

Integrated reporting is a process that presents the financial and sustainability reports of businesses to those who are interested in them. Accounting professionals sufficient knowledge of accounting practice and theory. This study was conducted to determine the views and thoughts of accounting professionals on integrated reporting and their knowledge levels. A random sample of 250 accounting professionals in Van participated in the survey and the surveys were evaluated in the SPSS statistics program. The analysis concluded that accounting professionals have knowledge about integrated reporting, that accounting professionals are sufficient in the application level of integrated reporting and that accounting professionals have perceptions of integrated reporting. When the views of accounting professionals on integrated reporting concluded that there is no statistically significant difference in terms of professional experience, age, number of taxpayers of accounting professionals, but there is a statistically significant difference in terms of perception in terms of gender, awareness in terms of marital status and application and perception in terms of education status.

Keywords: Integrated Reporting, Professional Accountant, Financial Information, Nonfinancial Information

* Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Gevaş Meslek Yüksek Okulu, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, m.kara@yyu.edu.tr

** Çalışmanın etik onay izni Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Etik Komisyonu tarafından 23.05.2024 tarihli 2024/10-60 sayılı karar ile alınmıştır. Bu çalışma, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Kariyer Başlangıç Destek Projeleri SYD-2025-11632 numaralı başvuru ile desteklenmiştir

Extended Abstract

Integrated reporting is a process that compiles and organizes financial and non-financial information of businesses, presenting financial and sustainability reports to interested parties. These reports enable businesses to utilize resources optimally while offering solutions to current and future problems. Thus, businesses will make healthier decisions through integrated reporting.

Integrated reporting is a systematic process that refers to activities carried out in line with an integrated thinking approach, which centers the value creation process in businesses, and the presentation of the outputs of these activities to information users through integrated reports. For this process to be implemented effectively, it is first necessary to develop and embed an integrated thinking approach in all units, functions, and employees of the business. In this context, the role of accounting professionals is not limited to the preparation of the integrated report; it continues actively from the beginning of the integrated reporting process. Accountants can take a leading role in initiating the integrated reporting process and, through their professional knowledge, can make significant contributions to the formation of an integrated thinking structure in strategic decision-making and value creation processes (Gibassier et al., 2015: 21). The integrated reporting approach presents the interaction between a company's strategic orientation, financial performance, and corporate governance structure, and the economic and social environment in which it operates, from an integrated perspective. Within this framework, ER aims to create a common and consistent information set by establishing meaningful connections between financial and non-financial activities of businesses. This reporting model, shaped by the integration of financial reporting (FR) and sustainability reporting (SR) approaches, is frequently referred to in the literature as the "single report" concept. The main goal of integrated reporting is to enable all stakeholders, especially investors and lenders, to evaluate the company's performance in a more transparent, comprehensive, and sound manner (Karğın et al., 2013: 46). This study aims to determine the level of knowledge of accounting professionals in Van province regarding integrated reporting and to ascertain whether there is a statistically significant difference in their demographic characteristics. The questions for the survey data collected through face-to-face interviews were prepared using the article . 5-point Likert scale was used to measure participants' perspectives on integrated reporting. The survey form consists of two sections: one measuring the demographic characteristics of accounting professionals and another measuring their thoughts, knowledge, awareness, and perceptions regarding integrated reporting, totaling 30 statements. The data obtained from the surveys were analyzed using SPSS 25 software, and it was concluded that the data showed a normal distribution. T-tests and one-way ANOVA tests were applied. The reliability analysis result showed a Cronbach's Alpha value of 0.935. The overall Integrated Reporting score was calculated as 0.93; the sub-scales of the Integrated Reporting Scale were calculated as 0.92 for Awareness, 0.78 for Application, and 0.84 for Perception. Percentages, means, and standard deviations were calculated from the data. The population of this study consists of accounting professionals operating in Van province. In 2024, the year the survey was conducted, it was determined that there were 512 accounting professionals operating in Van province. According to calculations, the sample size should be at least 226 from this population of 512. To ensure the reliability of the research results, questionnaires were completed by 250 accounting professionals, and various errors were detected in 20 of these questionnaires, which were then excluded from the evaluation. The hypothesis of the study is whether there is a statistically significant difference in the awareness, application, and perception subscales of integrated reporting in terms of the demographic characteristics of accounting professionals. The majority of accounting professionals who responded to the survey were male, young, married, university graduates, had 81 or more clients, and had 5-15 years of professional experience. When the participation levels of the accounting professionals in the survey were examined, it was concluded that accounting professionals have knowledge about integrated reporting, their level of application of integrated reporting is sufficient, and they have a perception of integrated reporting. This study examines how the sub-dimensions of integrated reporting among accounting professionals differ according to demographic variables. According to the table, a statistically significant difference was found between male and female accounting professionals in the perception sub-dimension of integrated reporting; female accounting professionals had a higher level of awareness regarding integrated reporting compared to male accounting professionals. Regarding marital status, a statistically significant difference was found in the awareness sub-dimension; single accounting professionals had a higher level of awareness regarding integrated reporting compared to married accounting professionals. In terms of education level, a statistically significant difference was found in the application and perception dimensions; as the level of education increased, the application and perception levels of accounting professionals regarding integrated reporting also increased. Furthermore, this study found no statistically significant differences in terms of age, professional experience, and number of clients among accounting professionals.

Giriş

Günümüz Dünyası'nda küreselleşme, teknolojik gelişme, iklimsel değişiklikler, doğada bulunan kaynakların azalması, ekonomik faktörler, artan rekabet ortamı işletmelerin hayatını devam ettirebilmelerini ciddi anlamda etkilemektedir. Bu gelişmelerle birlikte ekonomik krizler sonucunda muhasebe alanında yaşanan skandallar, işletme sahipleri ve yatırımcılarının işletmeye olan güvenlerinin azalmasına neden olmuştur. İşletmenin hayatını sürdürmesine direk etki eden çevresel, sosyal ve yönetsel faaliyetlerin yanı sıra finansal ve finansal olmayan bilgilere de gereksinim duyulmaya başlanmıştır (Aras, Sarioğlu, 2016: 15). Entegre rapor, finansal rapor ile sürdürülebilir raporlarda yer alan bilgilerin özetinin raporlanmasıdır Entegre raporlama ile kastedilen işletme faaliyetlerindeki finansal ve finansal olmayan bilgileri açıklamaktır (Krzus, 2011: 274). Entegre raporlama, entegre düşünceyi işletme faaliyetlerinin yönetilmesi ve entegre rapor kanalıyla birlikte işletmenin finansal ve sürdürülebilirlik performans sonuçlarının aktarılması olarak açıklanabilir (Yüksel, Aracı, 2017: 731).

Entegre Raporlama (ER), işletmelerin yalnızca hissedarlara karşı değil; aynı zamanda çevreye, topluma ve küresel ekonomi bağlamında tüm paydaşlara yönelik sorumluluklarının bütüncül biçimde ele alınmasını sağlayan çağdaş bir raporlama yaklaşımı olarak kabul edilmektedir. Bu doğrultuda, muhasebe raporlaması anlayışı zaman içerisinde önemli bir dönüşüm geçirerek, öncelikle Finansal Raporlama (FR) odaklı bir yapıya, sonrasında ise paydaş temelli bakış açısının etkisiyle Entegre Raporlamaya (ER) doğru evrilmiştir. Literatürde bazı çalışmalarda ER, Finansal Raporlama (FR) ile Sürdürülebilirlik Raporlamasının (SR) bir bileşimi şeklinde ele alınmakla birlikte, bu yaklaşımın kapsamı söz konusu raporlama türlerinin basit bir toplamının ötesine geçmektedir. ER; finansal sermayenin yanı sıra sosyal, entelektüel ve beşeri sermaye unsurlarını da içeren çok boyutlu bir raporlama çerçevesi sunmaktadır. Ayrıca bu yaklaşım, geleneksel finansal raporlarda genellikle yer almayan doğal sermaye, sosyal sermaye, kurumsal yönetim ve entelektüel sermaye gibi unsurların tek bir raporlama sistemi içerisinde ilişkilendirilmesine imkân tanımaktadır (Yanık ve Türker, 2012: 291).

Entegre raporlama yaklaşımı, işletmenin stratejik yönelimi, finansal performansı ve kurumsal yönetim yapısı ile faaliyet gösterdiği ekonomik ve sosyal çevre arasındaki karşılıklı etkileşimi bütüncül bir perspektifle ortaya koymaktadır. Bu çerçevede ER, işletmelerin finansal nitelikteki faaliyetleri ile finansal olmayan unsurlar arasında anlamlı bağlantılar kurarak ortak ve tutarlı bir bilgi seti oluşturulmasını amaçlamaktadır. Finansal raporlama (FR) ve sürdürülebilirlik raporlaması (SR) yaklaşımlarının bütüncülleştirilmesiyle şekillenen bu raporlama modeli, literatürde sıklıkla “tek rapor” kavramı ile ifade edilmektedir. Entegre raporlamanın temel hedefi, yatırımcılar ve borç verenler başta olmak üzere tüm paydaşların işletmenin performansını daha şeffaf, kapsamlı ve sağlıklı bir biçimde değerlendirebilmelerine olanak sağlamaktır (Karğın vd., 2013: 46).

Entegre raporlama, işletmelerin mali ve mali olmayan bilgilerini derleyip toparlayan, işletmelerin finansal ve sürdürülebilirlik raporlarını ilgi duyanlara rapor halinde sunan bir süreçtir. Bu raporlar sayesinde işletmeler şu anda ve gelecekte meydana gelebilecek sorunlara çözüm sunarken kaynakları en uygun şekilde kullanırlar. Böylece işletmeler entegre raporlama ile daha sağlıklı karar almış olacaklardır.

Entegre raporlama, işletmelerde değer yaratma sürecini merkezine alan entegre düşünce anlayışı doğrultusunda gerçekleştirilen faaliyetler ile bu faaliyetlerin çıktılarının entegre rapor aracılığıyla bilgi kullanıcılarına sunulmasını ifade eden sistematik bir süreçtir. Bu sürecin etkin bir biçimde uygulanabilmesi için öncelikle işletmenin tüm birimlerinde, fonksiyonlarında ve çalışanlarında entegre düşünce anlayışının geliştirilmesi ve kurumsal yapıya yerleştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda muhasebe meslek mensuplarının rolü, yalnızca entegre raporun hazırlanması ile sınırlı kalmamakta; entegre raporlama sürecinin başlangıcından itibaren aktif bir şekilde devam etmektedir. Muhasebeciler, entegre raporlama sürecinin başlatılmasında öncü rol üstlenebilmekte ve sahip oldukları mesleki bilgi birikimi aracılığıyla stratejik karar alma ve değer yaratma

süreçlerinde entegre düşünce yapısının oluşumuna önemli katkılar sunabilmektedirler (Gibassier ve diğerleri, 2015: 21).

Entegre raporlama ile amaçlananlar (Yılmaz vd, 2017:98):

- Sermayedarlara kaliteli finansal bilgi sağlamak,
- Kurumsal raporlama hazırlanırken katkı sağlamak,
- Şeffaflık ve hesap verilebilirlik,
- Yöneticilerin karar vermelerinde kolaylık sağlamak.

1. Literatür

Literatür taraması yapıldığında uluslararası çalışmalarda muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama farkındalık, algı ve uygulama ölçütlerinin belirlenmesine yönelik çalışmalara rastlanılmamışken, ulusal düzeydeki çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

Solak vd. (2017)'nin yaptıkları çalışmada, entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeyinin Aydın ve Malatya illerinde faaliyetlerde bulunan muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili bilgi düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna varmışlardır.

Ömürbek ve Kılıç (2019)'ın yaptıkları çalışmada, Isparta, Burdur ve Antalya illerinde faaliyetlerde bulunan muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili bilgi düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna varmışlardır.

Topal (2019) tarafından yapılan çalışmada, Bursa ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili bilgi düzeylerinin düşük olduğu sonucuna varmıştır.

Fidan (2020) 'ın yaptığı çalışmada, İzmir ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının mensuplarının entegre raporlama ile ilgili bilgi düzeylerinin düşük olduğu sonucuna varmıştır.

Doğan ve Yunusova (2021)'in, Kayseri ilinde faaliyetlerde bulunan muhasebe meslek mensuplarının muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili bilgi düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna varmışlardır.

Ağdeniz ve Tunç (2022)'in yaptıkları çalışmada, muhasebe eğitiminde, entegre raporlama eğitimiyle ilgili Türkiye'deki üniversitelerin lisansüstü programlarında entegre raporlamaya ilişkin derslerin çok az sayıda üniversite tarafından verildiği tespit edilmiştir.

Dede (2022)'nin yaptığı çalışma ile İstanbul ilinde faaliyette bulunan muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin, cinsiyet, mesleki deneyim ve eğitim durumuna göre farklılık gösterdiği sonucuna varmıştır.

Uzun ve Göksun (2023) yaptıkları çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının cinsiyet ve yaşları boyutları incelendiğinde entegre raporlama farkındalıklarında anlamlı farklılık olmadığı, eğitim durumları ve mesleki tecrübeleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Cihangir ve Savsar (2024) , Çorum ilinde faaliyette bulunan muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki genel görüşlerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının daha genç, daha az tecrübeye sahip ve daha iyi eğitim seviyesine sahip olanlarının entegre raporlama ile genel farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna varmışlardır.

2. Yöntem

2.1. Araştırma Amacı ve Yöntemi

Bu çalışma ile Van ilinde bulunan muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama konusundaki bilgi düzeylerini tespit etmek ve demografik özelliklerinin istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirleyebilmek amaçlanmıştır.

Araştırmanın kapsamına Van ilinde görev yapan SMMM unvanına sahip kişiler dahil edilmiştir. Yeminli Mali Müşavirler araştırmanın kapsamı dışında tutulmuştur. Ayrıca zaman ve maliyet kısıtı sebebiyle sadece Van il merkezlerinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarına anket uygulanmıştır. Bu sebeple araştırma bölge ve ülke düzeyinde genelleştirilememektedir.

Toplam 270 anket yapılmış ve doldurulan anketlerin 20 adedinde çeşitli hatalar saptanmış ve bu anketler çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Yüz Yüze görüşmeler neticesinde toplanan anket verilerinin soruları hazırlanırken (Çoşkun ve Aksoylu, 2024: 11-31) makalesinden yararlanılmıştır. Katılımcıların entegre raporlamaya bakış açılarını ölçmek amacıyla 5'li Likert ölçeğinden yararlanılmıştır. Anket formu, muhasebe meslek mensuplarının demografik özellikleri ve entegre raporlamaya yönelik düşüncelerini, bilgilerini, farkındalıklarını, algılarını ölçmeye yönelik iki bölümden oluşmakta ve toplamda 30 ifadeden meydana gelmektedir. Anketlerden elde edilen veriler SPSS 25 programında analiz edilmiş ve verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna varılmış, t ve tek yönlü varyans (one way anova) testleri uygulanmıştır. Güvenilirlik analiz sonucunda Cronbach's Alpha değeri 0,935 olarak bulunmuştur.

Tablo 1. Güvenilirlik Katsayıları

Ölçek	Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
Entegre Raporlama	0,935	24
Farkındalık alt ölçeği	0,926	8
Uygulama alt ölçeği	0,788	5
Algı alt ölçeği	0,843	11

2.2. Araştırma Evreni, Örneklemi ve Hipotezleri

Bu çalışmanın evrenini Van ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları oluşturmaktadır. Evren olarak seçilen Van ilinde anketin gerçekleştirildiği 2024 yılında 512 adet muhasebe meslek mensubunun faaliyette bulunduğu tespit edilmiştir. Örneklem aşağıda yer alan formül ile hesaplanmıştır (Cochran,1977):

$$n = \frac{Nt^2 pq}{d^2 (N - 1) + t^2 pq}$$

N= Evrendeki birey sayısı

n= Örneklem alınacak birey sayısı

p= İncelenecek olayın görülüş sıklığı (olasılığı)

q= İncelenecek olayın görülmeyiş sıklığı (1-p)

t= Belirli serbestlik derecesinde ve saptanan yanılma düzeyinde t tablosunda bulunan teorik değer

d= Örneklem hatası.

Yapılan hesaplama göre 512 evrenden örneklem sayısı en az 226 olması gerekmektedir. Araştırmanın sonuçlarının daha güvenilir olması için 270 muhasebe meslek mensubuna anketler doldurulmuş ve doldurulan anketlerin 20 adedinde çeşitli hatalar saptanmış ve bu anketler değerlendirme dışı bırakılmıştır. Araştırmanın hipotezlerini entegre raporlamada farkındalık, uygulama ve algı alt ölçeklerinin muhasebe meslek mensuplarının demografik özellikleri açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığı oluşturmaktadır.

Araştırmada muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki bilgi düzeylerini tespit etmek amacıyla demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediği de tespit edilmiştir. Araştırmanın amacına uygun bir şekilde oluşturulan hipotezler şu şekildedir:

H₁: Cinsiyete göre muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki görüşleri ve düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

H₂: Medeni duruma göre muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki görüşleri ve düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

H₃: Yaşa göre muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki görüşleri ve düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

H₄: Mesleki deneyime göre muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki görüşleri ve düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

H₅: Eğitim durumuna göre muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki görüşleri ve düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

H₆: Mükellef sayısına göre muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki görüşleri ve düşünceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

2.3. Etik Beyan

Bu araştırma, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kuruluna bağlı Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulunun 23.05.2024 tarih ve 2024/10-60 sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür

2.4. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi

Çalışmanın bu bölümünde, araştırma ile ilgili olarak öncelikle demografik bulgulardan daha sonra ise araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgulara yer verilecektir.

Tablo 2. Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)		Eğitim Durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
Erkek	207	83		Ortaöğretim	1	1
Bayan	43	17		Lise	7	3
Toplam	250	100,0		Ön lisans	23	9
Yaş	Frekans (f)	Yüzde (%)		Lisans	135	54
18-27	16	6		Y. Lisans	84	33
28-37	123	49		Doktora	-	-
38-47	64	25		Toplam	250	100,0
48-57	29	12		Mesleki Faaliyet Yılı	Frekans (f)	Yüzde (%)
58-67	14	6		0-4	45	18
67 ve üzeri	4	2		5-9	68	27
Toplam	250	100,0		10-14	60	24
Medeni Durum	Frekans (f)	Yüzde (%)		15-19	24	10
Evli	156	62		20 ve üstü	53	21
Bekâr	94	38		Toplam	250	100,0
Toplam	250	100,0				
Mükellef Sayısı	Frekans (f)	Yüzde (%)				
1-20 Mükellef	25	10				
21-40 Mükellef	29	12				
41-60 Mükellef	47	19				
61-80 Mükellef	35	14				
81 üzeri Mükellef	114	45				
Toplam	250	100,0				

Tablo 2'ye göre katılımcıların %83'ü erkek, %17'si kadın ve % 62'si evli, % 38'i bekârdır. Muhasebe meslek mensuplarının %27'sinin 5-9 yıl mesleki tecrübeye sahibi olduğu ve katılımcıların % 45'inin 81 ve üzeri mükellef sayısına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlama Hakkındaki Görüş ve Düşünceleri İlişkin Bulgular

	İFADELER	Ortalama	Std. Sapma	Grup Ortalama	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
FARKINDALIK	1	3,79	,955	4,01	% 2	% 9	% 18	%50	% 21
	2.	3,95	1,001		% 2	% 9	% 9	%49	% 30
	3.	3,97	1,037		%4	% 6	% 13	%43	% 34
	4.	4,08	1,003		% 4	% 5	% 9	%44	% 38
	5.	4,19	,978		% 3	% 4	% 9	%39	% 45
	6.	4,08	1,021		% 3	% 7	% 12	%37	% 41
	7.	4,06	,917		% 1	% 6	% 14	%44	% 35
	8.	3,97	1,067		% 2	%10	% 14	%36	% 38
UYGULAMA	9.	3,58	1,103	3,77	% 4	%14	% 22	%39	% 21
	10.	3,62	1,039		% 5	% 7	% 30	%38	% 20
	11.	3,88	1,030		% 3	% 8	% 15	%44	% 30
	12.	3,85	,978		% 1	% 9	% 23	%38	% 29
	13.	3,95	,913		% 2	% 6	% 18	%46	% 28
ALGI	14.	3,58	1,324	3,76	% 9	%16	% 15	%28	% 32
	15.	3,60	1,134		% 6	% 12	% 23	%36	% 23
	16.	4,00	1,012		% 3	% 5	% 16	%39	% 37
	17.	3,56	1,202		% 7	%12	% 27	%27	% 27
	18.	3,94	,959		% 2	% 7	% 14	%48	% 29
	19.	3,84	,996		% 4	% 4	% 19	%47	% 26
	20.	3,76	1,037		% 4	% 8	% 22	%41	% 25
	21.	4,05	,932		% 2	% 6	% 12	%46	% 34
	22.	3,61	1,082		% 3	%12	% 28	%33	% 24
	23.	3,66	1,015		% 2	%12	% 25	%39	% 22
	24.	3,86	1,031		% 3	% 9	% 17	%42	% 29

* Grup ortalamaları hesaplaması yapılırken olumsuz ifadeler ters kodlanarak hesaplanmıştır.

Tablo 3'de muhasebe meslek mensuplarının, 5. ifadeye en yüksek oranda, 17. ifadeye ise en düşük oranda katıldıkları görülmektedir. Katılımcıların, farkındalık ile ilgili 5. ifadeye en yüksek oranda, 1. ifadeye ise en düşük oranda katıldıkları görülmektedir. Muhasebe meslek mensupları,

uygulama ile ilgili 13. ifadeye en yüksek oranda, 9. ifadeye ise en düşük oranda katılmışlardır. Muhasebe meslek mensupları, algı ile ilgili 21. ifadeye en yüksek oranda, 17. ifadeye ise en düşük oranda katılmışlardır. Muhasebe meslek mensuplarının ankete verdikleri cevapların katılım düzeyleri incelendiğinde ise muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkında bilgi sahibi oldukları, entegre raporu uygulama düzeyleri yeterli olduğu ve entegre raporlama algılarına sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

Tablo 4. Entegre Raporlama Alt Boyutları ile Cinsiyet Arasındaki Farklılık t Testi

Entegre Raporlama Alt Boyutları	Cinsiyet	n	X	Ss	t değeri	P
Farkındalık	Erkek	203	4,00	0,62	-,495	0,622
	Kadın	47	4,05	0,64		
Uygulama	Erkek	203	3,73	0,72	-1,794	0,078
	Kadın	47	3,95	0,72		
Algı	Erkek	203	3,71	0,67	-2,789	0,007
	Kadın	47	4,00	0,63		

Tablo 4'te görüldüğü üzere, entegre raporlama farkındalık ($t(250) = -,495$; $p = ,622$) ve uygulama ($t(250) = -1,794$; $p = ,078$) boyutlarında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Algı düzeyi alt boyutunda ise ($t(250) = -2,789$; $p = ,007$) kadın muhasebe meslek mensupları erkek muhasebe meslek mensuplarına nazaran entegre raporlama ile ilgili algı düzeyleri yüksektir. Bu bulgular H_1 hipotezinin ölçeğin farkındalık ve uygulama alt boyutlarında kabul edildiğini, algı düzeyi alt boyutunda reddedildiğini göstermektedir.

Tablo 5. Entegre Raporlama Alt Boyutları ile Medeni Durum Arasındaki Farklılık t Testi

Entegre Raporlama Alt Boyutları	Medeni Durum	n	X	Ss	t değeri	P
Farkındalık	Evli	156	3,91	0,87	-2,603	0,010
	Bekâr	94	4,17	0,67		
Uygulama	Evli	156	3,72	0,71	-1,340	0,182
	Bekâr	94	3,85	0,79		
Algı	Evli	156	3,71	0,64	-1,502	0,135
	Bekâr	94	3,85	0,69		

Tablo 5'te de görüldüğü üzere, entegre raporlama uygulama ($t(250) = -1,340$; $p = ,182$) ve algı düzeyi ($t(250) = -1,502$; $p = ,135$) boyutlarında medeni durum açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bekâr muhasebe meslek mensuplarının evli muhasebe meslek mensuplarına nazaran entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeyleri yüksektir. Bu bulgular H_2 hipotezinin

ölçeğin farkındalık alt boyutlarında kabul edildiğini, uygulama ve algı düzeyi alt boyutunda reddedildiğini göstermektedir.

Tablo 6. Entegre Raporlama Alt Boyutları ile Yaş Arasındaki Farklılık ANOVA Testi

Entegre Raporlama Alt Boyutları	Yaş	n	X	Ss	F	P
Farkındalık	18-27	16	3,92	0,26	,166	0,975
	18-37	123	4,04	0,07		
	38-47	64	3,97	0,09		
	48-57	29	3,96	0,14		
	58-67	14	4,05	0,26		
	67 ve üzeri	4	4,18	0,47		
Uygulama	18-27	16	3,70	0,29	,653	0,659
	18-37	123	3,77	0,06		
	38-47	64	3,78	0,07		
	48-57	29	3,65	0,11		
	58-67	14	4,05	0,18		
	67 ve üzeri	4	4,00	0,55		
Algı	18-27	16	3,82	0,26	,189	0,966
	18-37	123	3,77	0,05		
	38-47	64	3,71	0,07		
	48-57	29	3,83	0,08		
	58-67	14	3,77	0,23		
	67 ve üzeri	4	3,86	0,58		

Tablo 6'ya göre, farkındalık ($F=,166$; $p=,975$), uygulama ($F=,653$; $p=,659$) ve algı ($F=,189$; $p=,966$) alt boyutlarında muhasebe meslek mensuplarının yaşı ile entegre raporlama hakkındaki görüş ve düşünceleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Bu bulgular H_3 hipotezinin ölçeğin tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır ($p>0,05$). Bu bulgular H_3 hipotezinin reddedildiğini göstermektedir.

Tablo 7. Entegre Raporlama Alt Boyutları ile Mesleki Deneyim Arasındaki Farklılık ANOVA Testi

Entegre Raporlama Alt Boyutları	Mesleki Deneyim (Yıl)	n	X	Ss	F	P
Farkındalık	0-4	45	3,98	0,12		
	5-9	68	4,02	0,07		

	10-14	60	4,10	0,12	,375	0,827
	15-19	24	4,00	0,18		
	20 ve üstü	53	3,91	0,11		
Uygulama	0-4	45	3,75	0,12		
	5-9	68	3,65	0,09		
	10-14	60	3,88	0,10	1,195	0,314
	15-19	24	3,96	0,08		
	20 ve üstü	53	3,75	0,08		
Algı	0-4	45	3,78	0,11		
	5-9	68	3,70	0,07		
	10-14	60	3,78	0,09	1,294	0,273
	15-19	24	4,03	0,09		
	20 ve üstü	53	3,70	0,09		

Tablo 7'ye göre, farkındalık ($F=,375$; $p=,827$), uygulama ($F=1,195$; $p=,314$) ve algı ($F=1,294$; $p=,273$) alt boyutlarında muhasebe meslek mensuplarının mesleki deneyimleri ile entegre raporlama hakkındaki görüş ve düşünceleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Bu bulgular H_4 hipotezinin ölçüğün tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır ($p>0,05$). Bu bulgular H_4 hipotezinin reddedildiğini göstermektedir.

Tablo 8. Entegre Raporlama Alt Boyutları ile Eğitim Durumu Arasındaki Farklılık ANOVA Testi

Entegre Raporlama Alt Boyutları	Eğitim Durumu	n	X	Ss	F	P
Farkındalık	Ortaöğretim	1	3,37	-		
	Lise	7	3,78	0,49		
	Ön Lisans	23	4,26	0,13		
	Lisans	135	3,90	0,06	2,081	0,084
	Yüksek Lisans	84	4,14	0,08		
Uygulama	Ortaöğretim	1	3,00	-		
	Lise	7	3,45	0,37		
	Ön Lisans	23	4,14	0,15		
	Lisans	135	3,68	0,06	2,791	0,027
	Yüksek Lisans	84	3,85	0,08		
Algı	Ortaöğretim	1	3,54	-		
	Lise	7	3,76	0,07		
	Ön Lisans	23	4,18	0,16	2,615	0,036

Lisans	135	3,70	0,05
Yüksek Lisans	84	3,76	0,07

Tablo 8’de görüldüğü üzere, entegre raporlama farkındalık ($t(250) = 2,081$; $p = ,084$) boyutunda eğitim durumunda, muhasebe meslek mensupları arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Ön Lisans eğitimi alanlar entegre raporlama hakkındaki Uygulama ($F = 2,791$; $p = ,027$) ve algı ($F = 2,615$; $p = ,036$) düzeyleri daha yüksek olduğu saptanmış ve bu boyutlarda anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Bu bulgular H_5 hipotezinin ölçeğin uygulama ve algı düzeyi alt boyutlarında kabul edildiğini, farkındalık alt boyutunda reddedildiğini göstermektedir.

Tablo 9. Entegre Raporlama Alt Boyutları ile Mükellef Sayısı Arasındaki Farklılık ANOVA Testi

Entegre Raporlama Alt Boyutları	Mükellef Sayısı	n	X	Ss	F	P
Farkındalık	1-20	25	3,88	0,93	2,136	0,077
	21-40	29	4,22	0,65		
	41-60	47	3,90	0,78		
	61-80	35	4,28	0,71		
	81 ve üzeri	114	3,93	0,84		
Uygulama	1-20	25	3,60	0,94	1,865	0,117
	21-40	29	3,82	0,69		
	41-60	47	3,59	0,70		
	61-80	35	3,98	0,61		
	81 ve üzeri	114	3,81	0,75		
Algı	1-20	25	3,69	0,64	2,120	0,079
	21-40	29	3,74	0,56		
	41-60	47	3,61	0,49		
	61-80	35	4,03	0,51		
	81 ve üzeri	114	3,77	0,77		

Tablo 9’a göre, farkındalık ($F = 2,136$; $p = ,077$), uygulama ($F = 1,865$; $p = ,117$) ve algı ($F = 2,120$; $p = ,079$) alt boyutlarında mükellef sayısı ile entegre raporlama hakkındaki görüş ve düşünceler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu bulgular H_6 hipotezinin ölçeğin tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır ($p > 0,05$). Bu bulgular H_6 hipotezinin reddedildiğini göstermektedir.

Sonuç

Bu çalışma ile muhasebe meslek mensuplarının, entegre raporlama konusundaki bilgi düzeylerini açıklanmış ve demografik özelliklerine göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık olup olmadığı belirlenmiştir. Bu amaçla katılımcıların demografik özelliklerine ve farkındalık, algı ve uygulama ölçeği kullanılarak anket hazırlanmıştır. Veriler SPSS istatistik paket programında

analiz edilmiş ve ankette kullanılan ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğu Cronbach Alpha değeri ile hesaplanmıştır. Entegre Raporlama ölçeğinin tamamı için 0,93; Entegre Raporlama Ölçeğinin alt ölçekleri Farkındalık için 0,92, Uygulama için 0,78 ve Algı için 0,84 olarak hesaplanmıştır. Verilerde yüzde, ortalama ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Anketi cevaplayan muhasebe meslek mensuplarının çoğunluğunu, erkek, genç yaşta, evli, lisans mezunu, 81 ve üzeri mükellef sayısına sahip, 5-15 yıl arası mesleki faaliyette bulunanlar oluşturmaktadır. Muhasebe meslek mensuplarının ankete verdikleri cevapların katılım düzeyleri incelendiğinde ise muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkında bilgi sahibi oldukları, entegre raporu uygulama düzeyleri yeterli olduğu ve entegre raporlama algılarına sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

Tablo 10. Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlama Demografik Değişkenlere Göre Farklılığı

Demografik Özellikler	Entegre Raporlama Alt Boyutları		
	Farkındalık	Uygulama	Algı
Cinsiyet	-	-	✓
Medeni Durum	✓	-	-
Yaş	-	-	-
Mesleki Deneyim	-	-	-
Eğitim Durumu	-	✓	✓
Mükellef Sayısı	-	-	-

Tablo 10'da, araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama alt boyutlarının hangi demografik değişkenlere göre farklılık gösterdiği yer almaktadır. Tabloya göre, entegre raporlama alt boyutlarından algı boyutunda kadın ve erkek muhasebe meslek mensupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıktığı, kadın muhasebe meslek mensuplarının erkek muhasebe meslek mensuplarına nazaran entegre raporlama ile ilgili algı düzeyleri yüksek olduğu saptanmıştır. Medeni durum açısından, farkındalık alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıktığı, bekâr muhasebe meslek mensupları evli muhasebe meslek mensuplarına nazaran entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeyleri yüksek olduğu saptanmıştır. Eğitim durumu açısından, uygulama ve algı boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıktığı, eğitim düzeyi arttıkça muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili uygulama ve algı düzeyleri arttığı saptanmıştır. Eğitim durumu açısından, uygulama ve algı boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıktığı saptanmıştır. Araştırma bulguları, literatürde yer alan bazı çalışmalarla paralellik göstermektedir. Özellikle Aracı (2017), Fidan (2020), Doğan (2021), Dede (2022), Uzun (2023), Cihangir (2024) ve Çoşkun (2024) tarafından elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermesi, bu çalışmanın bulgularını destekler niteliktedir. Buna karşılık, Solak (2017), Ömürbek (2019), Besler (2019) ve Topal (2019) tarafından elde edilen farklı bulgular, entegre raporlamaya ilişkin algıların ve uygulama düzeylerinin örneklem özellikleri, bölgesel farklılıklar ve zaman dilimi gibi unsurlardan etkilenebileceğini düşündürmektedir. Çalışmanın en temel kısıtı sadece Van ilinde uygulanmış olmasıdır. Benzer çalışmalar farklı gelişmişlik düzeyine sahip il veya bölgelerde de yapılarak araştırma sonuçları karşılaştırılabilir. İleride bu çalışmanın geliştirilerek ülke genelinde uygulanması önerilebilir. Sonuç olarak, bu çalışmadan elde edilen bulgular, muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlamaya yönelik genel olarak olumlu bir tutum sergilediklerini ve belirli demografik değişkenlerin bu tutum üzerinde etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, entegre raporlamanın daha geniş bir uygulama alanı bulabilmesi için meslek mensuplarına yönelik eğitim faaliyetlerinin artırılması, farkındalık çalışmalarının yaygınlaştırılması ve uygulamaya yönelik rehberlerin geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Kaynakça

- Ağdeniz, Ş. ve Köse, T. (2022). Muhasebe eğitiminde entegre raporlama: Türkiye'deki üniversitelere ilişkin bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 25(Özel Sayı), 302-313.
- Aracı, H. ve Yüksel, F. (2017). Entegre Raporlamada Muhasebe Meslek Mensuplarının Rolü ve Muhasebe Müfredatlarında Entegre Raporlama. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19(2), 389-414.
- Aras, G. ve Sarioğlu, G. U. (2015). Kurumsal raporlamada yeni dönem: Entegre raporlama. *TÜSİAD Yayını*, 21, 85.
- Besler, Ö. N. (2019). Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlama Algılama Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. (Yüksek Lisans Tezi), Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Cihangir, A. E. ve Savsar, C. (2024). Muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlamaya ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma: Çorum İli Örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 27 (2), 775-786.
- Cochran, W.G. (1977). *Sampling techniques* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Coşkun, B. ve Aksoylu, S. (2024). Muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama konusundaki görüşleri üzerine bir araştırma: Kayseri İli Örneği. *İşletme Akademisi Dergisi*, 5(1), 11-31.
- Dede, A. (2022). Muhasebe Meslek Mensuplarının Bireysel Özelliklerinin Entegre Raporlama ile İlgili Farkındalık Düzeylerine Etkileri Üzerine Bir Araştırma, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 14 (3), 2050-2060.
- Doğan, Z. ve Yunusova, A. (2021). Muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespitine ilişkin bir araştırma. *Fiscoeconomia*, 5(1), 343-358.
- Eccles, R. G. ve Saltzman, D. (2011). Achieving sustainability through integrated reporting. *Stanford Social Innovation Review*, 9(3), 56-61.
- Erol Fidan, M. (2020). Entegre raporlama hakkında muhasebe meslek mensuplarının farkındalık düzeyi: İzmir örneği. *Pearson Journal*, 5 (8), 255-271. <https://doi.org/10.46872/pj.170>.
- Gibassier, D., M. Rodrigue ve D. Arjalies. (2015). From Share Value to Shared Value: Exploring the Role of Accountants in Developing Integrated Reporting in Practice, IMA-ACCA, October 2015.
- Karğın, S. Aracı, H. ve Aktaş, H. (2013). Entegre Raporlama: Yeni Bir Raporlama Perspektifi, *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 6(1), 27-46.
- Kaya, H. P. (2015). Entegre raporlama sisteminin ortaya çıkış sebepleri ve şirketlere sağlayacağı faydalar. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 15(45), 113-130.
- Krzus, M. P. (2011). Integrated reporting: If not now, when. *Zeitschrift für Internationale Rechnungslegung*, 6(6), 271-276.
- Ömürbek, V. ve Kılıç, Z. (2019). Muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlamaya ilişkin farkındalık düzeylerinin belirlenmesi: Göller bölgesinde bir araştırma. *Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Dergisi*, 1(2). 157-182.
- Solak, B., Gönen, S. ve Rasgen, M. (2017). Muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlamaya ilişkin farkındalık düzeylerinin belirlenmesine yönelik bir alan araştırması. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19 (1), 166-188.
- Topal, Y. (2019). Muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlamaya ilişkin farkındalık düzeylerinin tespiti: Bursa ili örneği. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Uzun, E. ve Göksun, Z. (2023). Entegre raporlama farkındalık düzeylerinin analizi: muhasebe meslek mensupları üzerine Ankara ilinde alan çalışması. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 14 (2), 806-837.
- Yanık, S. ve Türker, İ. (2012). Sürdürülebilirlik ve Sosyal Sorumluluk Raporlamasındaki Gelişmeler (Tümleşik Raporlama), *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, (47), 291-308.
- Yılmaz, B., Atik, M. ve Okyay, A. (2017). Geleceğin raporlama sistemi: Entegre raporlama. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 17(52), 95-108.
- Yüksel, F., ve Aracı, H. (2017). Hizmet işletmelerine ait raporların entegre raporlama ilkeleri açısından incelenmesi. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 729-74.

Katkı Oranı Beyanı

Yazar makaleye %100 oranda katkı sunmuşlardır.

Çatışma beyanı

Makalenin yazarı, bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal kuruluş ile ilişkisi bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan eder.

Destek ve teşekkür

Bu çalışma, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Kariyer Başlangıç Destek Projeleri SYD-2025-11632 numaralı başvuru kodu ile desteklenmiştir. Desteklerinden ötürü Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri'nden (BAP) birimine teşekkür ederim.

EK 1: Katılımcılara Yöneltilen Anket

- Cinsiyetiz:** Kadın Erkek
- Yaşınız :** 18- 27 28-37 38- 47
 48-57 58-67 67 ve üzeri
- Medeni Durum:** Evli Bekâr
- Eğitim Durumu :** Ortaöğretim Lise Ön lisans
 Lisans Yüksek Lisans Doktora
- Mesleki Deneyim:** 0-4 yıl 5-9 yıl 10-14 yıl
 15-19 yıl 20 yıl ve üstü
- Mükellef Sayısı :** 1-20 Mükellef 21-40 Mükellef
 41-60 Mükellef 61-80 Mükellef
 81 ve üzeri

	İFADELER	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
FARKINDALIK	1.Entegre raporlama hakkında yeterli bilgiye sahibim.					
	2.Entegre raporlama hakkında güncel gelişmeleri takip ederim.					
	3.Entegre raporlama konusunda uluslararası standartlaşma gereklidir.					
	4. Entegre raporlama işletmeler için gerekli bir düzenlemedir.					
	5.Entegre raporlama finansal raporlamaya olan güveni artırır.					
	6.Entegre raporlama hazırlanması işletmelerin sürdürülebilir marka değeri oluşturmasına katkı sağlar.					
	7.Entegre raporlama bilgilerin uluslararası düzeyde paylaşılmasını kolaylaştırır.					
	8.Entegre raporlama, raporlama sayısındaki artışın yarattığı karmaşıklığı engelleyebilir.					
UYGULAM	9.Entegre raporlamayı uygulamak istiyoruz ancak nereden başlayacağımızı bilmiyoruz.					
	10.Entegre raporlama yasal bir zorunluluk haline getirilmelidir.					

	11. Türkiye’de entegre raporlamaya yönelik çalışmalar yeterli değildir.					
	12. Entegre raporlama rekabet avantajı için önemli bir araçtır.					
	13. Entegre raporlama değer yaratmak için önemli bir araçtır.					
ALGI	14. Entegre raporlama ile muhasebe meslek mensuplarının iş yükünün artacağını düşünüyorum.					
	15. Muhasebe meslek mensupları entegre raporlamayı kısa sürede benimseyip uygulayabileceklerdir.					
	16. Entegre raporlamanın gelişimini sağlamak için eğitim, seminer gibi çeşitli yollarla bilgi ve duyarlılık düzeyinin yükseltilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.					
	17. Mükellefler entegre raporlamayı gereksiz görmektedir.					
	18. Entegre raporlamanın yaygınlaşarak sürdürülebilirliğin işletmeler tarafından benimsenmesine ve işletme kültürü haline gelmesine yardımcı olabilir.					
	19. İşletmelerin finansal bilgilerinin yanı sıra finansal olmayan bilgileride dış kullanıcıları açısından oldukça önemlidir.					
	20. İşletmelere göre finansal performans verileri, sosyal performans verilerinden daha önemlidir.					
	21. Entegre raporlama bağımsız denetime tabi tutulursa güvenilirlik düzeyi artar.					
	22. Mükellefler entegre raporlamaya ayrılan fonların boşa gittiğini düşünmektedir.					
	23. Entegre raporlama faaliyetlerinin göreceli değerler içermesi nedeniyle bu değerlerin maliyetinin belirlenmesi zordur.					
	24. Entegre raporlama, KOBİ'lere kıyasla büyük ölçekli işletmeler tarafından daha fazla tercih edilmektedir.					